

**ЮЗУ „НЕОФИТ РИЛСКИ” – БЛАГОЕВГРАД
ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ПСИХОЛОГИЯ”**

АВТОРЕФЕРАТ

на дисертация за придобиване на образователна и
научна степен „Доктор“

Област на Висшето образование 3.

Социални, стопански и правни науки.

Професионално направление: 3.2 Психология.

Научна специалност : Педагогическа и възрастова
психология.

на тема:

Емоционалност и ценности на учителя

Докторант: Зои Теодорос Диамантопулу
Научен ръководител: доц. д-р Мария Мутафова

Благоевград, 2021 г.

Дисертацията съдържа увод, три глави, изводи и препоръки за практиката, приноси, литература и приложение.

Обемът на дисертацията е 200 страници. Онагледена е с 103 таблици и 3 фигури.

Литературата съдържа 139 източника на латиница.

Защитата на дисертационния труд ще се състои на 29.10.2021 г. от 13 часа в зала 1210 А на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград, на открито заседание на Научното жури.

Увод

Съвременната образователна практика проблематизира ролята на осъзнатата степен на изразеност на емоционалността като качество, необходимо на учителя и степента на изразеност на ценностите му- активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството - преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите - за всички хора по света, творчество - възможност за творческа дейност, увереност в себе си, за професионалното усъвършенстване на учителя. Това е в съответствие с теориите и изследванията на учителя, на емоционалността и ценностите (Изард, К., 1982; Пенчева, Е., 2006; Стоянова, С., 2010, 2011; Стоянова, С., Пенева, И., 2014; Мутафова, М., 2007, 2014, 2015).

Отношението на учителя към учениците, изградено на база емоционалност, включваща топлина и доброжелателство като осъзнато необходимо негово качество, свързано с осъзнати ценности, са основа за ефективната му само-реализация,

ГЛАВА ПЪРВА: ТЕОРЕТИЧНИ ВЪЗГЛЕДИ

Емоционалността и ценностите на учителя са интерпретирани съобразно значими теории за личностно развитие:

Параграфи **1.1.**, **1.2.** и **1.3.** съдържат част от психоаналитичната теория на З. Фройд.

1.4. Личностното развитие според аналитичната теория на Юнг

Относно личностното развитие Юнг дава приоритет и доминиращо действие на несъзнаваното спрямо съзнанието (Jung, 1928;1996). Съзнанието също доминира в определени аспекти над несъзнаваното, но основният енергиен заряд, виталното напрежение е резултат на несъзнаваното.

Съзнанието, според Юнг, е да възприемаш и да познаваш света, както и себе си, също в какви отношения се намиращ в света. За център на съзнанието Юнг определя Аза (Jung, 1928;1996).

Според него Азът представлява една неизмерима величина, безкрайно сложна, наподобяваща на фокус на възприятия (Jung, 1928;1996). Азът притежава и едно огромно количество спомени (Jung, 1928;1996).

Съществуват два основни типа личности – екстраверти и интроверти, които се държат по различен начин. Екстравертите усещат напрежението, на което са подложени, но те го насочват навън, към външния свят. В известен смисъл те са

бегълци от самите себе си и разказват без стеснение, на този който ги слуша, за трудностите, които са ги сполетели. С поразителна честност разказват на всеки личните си проблеми (Jung, 1928;1996).

Интровертите са подложени на напрежение. Те не го изразходват навън. То ги принуждава да се абстрахират от външния свят. Те се отдават на възприемане на вътрешния свят, света на несъзнаваното. Потапят се в един свят на спомени, вътрешни настроения и невъздържани афекти (Jung, 1928;1996).

1.5. Развитие на личността според теорията на Адлер

Адлер разработва в теорията си личностното развитие относно социалната приспособеност на личността (Adler, 1924). Личността според Адлер се стреми към самоутвърждаване - чрез изграждане на хиперкомпенсация (като особена форма на реакция на чувството й за непълноценност). “Хиперкомпенсацията” или “сврѣхкомпенсацията” като понятие, въведено от Адлер, е принос за науката, тъй като в теорията си той обосновава социалното Аз у личността (Adler, 1924). Сврѣхкомпенсацията е свързана с миналото и с бъдещето на личността, но тя не възниква само от чувството за непълноценност. Сврѣхкомпенсацията се определя от социалните изисквания към личността, предявявани към личностното и развитие и съхранени от силата и

устойчивостта на психиката и, т.е. на “Аз”-а на личността (Adler, 1924; Buskist & Gerbing, 1990).

1.6 Социални когниции

Взаимодействията между личността и средата протичат на няколко равнища- взаимодействия между личностни диспозиции и ситуационни фактори, взаимодействия между външни стимули и субективни фактори, взаимодействие между възприятия и емоционална активация, взаимодействия на активация с физиологични и поведенчески реакции на стимулите от средата (Buskist & Gerbing, 1990).

1.6.1 Възгледи за ефективна и социална перцепция

Аш в теорията си изяснява осъзнаването на личността чрез група преживявания на личността с познавателно значение (несензорни елементи). Той установява експериментално “детерминиращата тенденция”, свързана с целенасочения характер на протичането на психическите процеси, в зависимост от поставяната задача. Използваните от Аш интроспективен метод и метода - реконструкция по отчет от изследваните лица за реализираната от тях мисловна дейност, са в основата на постиженията му в изследователската му дейност (Asch, 1952; Buskist & Gerbing, 1990).

1.6.2. Теории на Олпорт и Роджерс

Положителен е опитът на Олпорт да въведе понятието “личностна диспозиция”. Като неповторимо единство на няколко слети черти, личностните диспозиции са в основата на “Аз”-образа на личността. В този смисъл Олпорт обособява като черти самопознанието и функционалната устойчивост (Allport, 1920).

Роджерс представя “вътрешното израстване” на личността в общуването с другите хора, изградено на база на топлина и доброжелателство (Rogers, 1965). Самопознанието на личността според Роджърс се реализира чрез емпатията. В процеса на общуването със себе си и с другите, в известен смисъл, личността се дистанцира от своето “Аз”. Личността се “обръща” към своето “Аз”. Вчувстването, съпреживяването (емпатията) към другите се пренасочва, като обектът на влияние прераства в субект, който се саморазвива (в съответствие със собствените си възможности). Автентичното поведение на личността се обуславя от ефективното функциониране на системите “Аз и другите” и “Аз и Аз” (Rogers, 1965).

1.7. Възгледи за ценностите и емоционалността на учителя

Разработени са възгледи, основани на стойностни изследвания, за различни стилове, ценности, толерантност при ефективно взаимодействие на лич-

ността, респективно на учителя с ученици (Jung, 1971; 1996; Mavrodiev, 2015; Mutafova, 2007; 2014; 2015; Mutafova, Stoyanova & Peneva, 2013; Orakova, 2000; Pencheva, 2006; Rogers, 1965; Stoyanova, 2015; Vasilev, 2006; Amidon & Flanders, 1963; Igov & Randev, 1992).

Емоционалността като качество на учителите е хармонична и присъства у тях в стила на косвено влияние на учителите, както вербално, така и невербално при взаимодействието им с учениците. Изследвания го доказват че е ползотворен, ефективен и демократичен (Amidon & Flanders, 1963; Igov & Randev, 1992, pp: 72-77,100-101; Mutafova & Okou-tsidou, 2016c). Учителите са спокойни, усмихнати, уверени и това насърчава учениците.

ГЛАВА ВТОРА: ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ПРОГРАМА

2.1 Цел, задачи и хипотези на изследването

2.1.1 Цел

Целта на изследването е да се установи съществуването на взаимовръзка между емоционалността и ценностите, трудовия стаж, полът на учителите, като степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите е свързана със степента на изразеност на ценностите им- активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си и с нарастването на степента на изразеност на емоционалността- различна при жените и мъжете, нараства степента на изразеност на ценностите им.

2.1.2 Задачи

1. Организация за провеждане на изследването на степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите и степента на изразеност на ценностите им- активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството-

преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си.

2. Осигуряване на необходимия брой изследвани лица за по-голяма представителност.
3. Подготовка за провеждане на психологическото измерване.
4. Да се реализира информирано съгласие от учителите и разрешение от директора за провеждане на изследването.
5. Да се изследва степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите.
6. Да се изследва степента на изразеност на ценностите на учителите- активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по

света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си.

2.1.3 Хипотези

Хипотеза 1: Предполага се, че степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите е свързана със степента на изразеност на ценностите им - активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си.

Хипотеза 2: Предполага се, че полът на учителите и степента на изразеност на емоционалността им като личностно качество са свързани.

Хипотеза 3: Предполага се, че професионалният опит на учителите е свързан със степента на изразеност на ценностите им - активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение

и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си.

2.2 Предмет на изследването и изследвани лица

2.2.1 Предмет на изследването

Предмет на изследването

Предметът на изследването е степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите и степента на изразеност на ценностите им - активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си.

2.2.2 Изследвани лица

Изследваните лица са 120 (31 мъже и 89 жени) учители с трудов стаж от 1 до 34 години. Изследването е проведено през месец май 2016 година.

По населено място и училище данните за изследваните лица са както следва: От гр. Добринище - 31; от гр. Перник, Софийска област, 7-мо ОУ „Г. Раковски“ - 65; гр. Бобов дол, Кюстендилска област - 24.

2.3 Методически инструментариум

2.3.1 Методи за провеждане на изследването

1. Личностна скала за изследване на степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите в скалирана по степен на изразеност „Анкета-професиограма“ за качества, необходими на учителя (модификация от Мутафова (Мутафова е идентично с Оракова)- (Orakova, 2000, pp.107-109) на модификация от Василев, на създадена от Джалдети и Семиченко „Анкета-професиограма“).

2. Личностна скала за изследване на ценностни ориентации (Модификация от Карагъзов на скалата на Рокич, модифицирана за изследване на степента на изразеност на ценностни ориентации от Мутафова (Mutafova, 2007, p.197)).

2.3.2 Методи за обработка и анализ на изследването

Статистическата обработка на резултатите е реализирана с програма SPSS v.20, като са използвани статистическите методи:

1. Статистическа процедура Т-тест (Independent Samples T-Test).
2. Линеен регресионен анализ (Linear Regression Analysis).

ТРЕТА ГЛАВА: АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

Анализът на резултатите от проведеното изследване на учители показва зависимост между емоционалността и ценностите - активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си. При анализа на резултатите се приложи статистическа процедура линеен регресионен анализ с програма SPSS v.20.

За задълбочаване и разширяване на анализа на резултатите от изследването се реализира статистическа процедура линеен регресионен анализ, който демонстрира зависимост между емоционалността на учителите и техните ценности - активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество -

възможност за творческа дейност, увереност в себе си .

Връзката между двете променливи е право-пропорционална, която се доказва от стойността на корелационния коефициент $R=0.488$. R Square или коефициентът на детерминация е 0.238 , т.е. има зависимост 23.8 % , което показва, че има и други фактори, които оказват влияние (Таблица 1, Таблица 3). Може да се приеме, че линейният регресионен модел е адекватен, като основание за това е равнището на значимост на F – критерия, означено като $p(F) < .001$ (Таблица 2).

Таблица № 1: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между емоционалност и ценността активен живот на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,488 ^a	,238	,231	9,583

a. Predictors: (Constant), value active life

Таблица № 2: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	3379,407	1	3379,407	36,799	,000 ^a
Residual	10836,518	118	91,835		
Total	14215,925	119			

a. Predictors: (Constant), value active life

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 3: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между емоционалност и ценността активен живот на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	29,163	5,569		5,237	,000
value active life *	,468	,077	,488	6,066	,000

a. Dependent Variable: emotionality**

Според резултатите представени в таблица 4 връзката между емоционалността и ценността жизнена мъдрост е право пропорционална, като основание за това ни дава корелационния коефициент ($R=0.433$) Коефициентът на детерминация (R Square) е равен на 0.187, т.е. има зависимост (18.7%). Процентът е малък, което показва, че има и други фактори, които влияят на самооценката на изследваните лица (Таблица 4, Таблица 6).

Може да се приеме, че линейният регресионен модел е адекватен. Основание за това е равнището на

значимост на F – критерия, означено като p (F). То има стойност $<.001$ и е по – малко от грешката $\alpha = 0.05$ (Таблица 5).

Таблица № 4: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността жизнена мъдрост и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,433 ^a	,187	,180	8,457

a. Predictors: (Constant), value vital wisdom

Таблица № 5: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942,592	1	1942,592	27,163	,000 ^a
Residual	8438,999	118	71,517		
Total	10381,592	119			

a. Predictors: (Constant), value vital wisdom

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 6: : Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността жизнена мъдрост и емоционалността на учителите

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33,042	4,603		7,178	,000
emotionality*	,363	,070	,433	5,212	,000

a. Dependent Variable: emotionality

Корелационния коефициент $R=0.873$ представен в таблица 7 и резултатите показани в таблица 9 показват наличие на връзка между ценността здраве и емоционалността на учителите. Връзката е право пропорционална (Таблица 7, Таблица 9). R Square (коефициент на детерминация представен в таблица 7 представя процентната зависимост между променливите т.е. зависимостта е 74%.

Таблица № 7: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на

връзка между ценността здраве и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.873 ^a	.762	.749	874.779

a. Predictors: (Constant), health

Анализът на резултатите от приложената статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) служи за установяване на адекватността на модела – в случая моделът е адекватен, като основание за това дава $p = 0.000$, което е по-малко от грешката алфа 0.005 (Таблица 8).

Таблица № 8: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942.592	1	1942.592	27.163	.000 ^a
Residual	8438.999	118	71.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), health

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 9: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността здраве и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.042	4.603		7.178	.000
emotionality*	.363	.070	.433	5.212	.000

a. Dependent Variable:
emotionality

Таблица 9 показва коефициентите на приложената статистическа процедура линеен регресионен анализ и яхната статистическа значимост.

Таблица № 10: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността интересна работа и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.773 ^a	.700	.739	874.779

a. Predictors: (Constant), interesting job

Реализираният анализ на резултатите демонстрира зависимост между ценността интересна работа и емоционалността на учителите, като основание за това ни дават резултатите представени в Таблица 10 и Таблица 11 ($R=0.773$) Според коефициента на детерминация ($R\text{ Square}$) = 0.739, т.е. 73.9% е зависимостта между променливите (Таблица 10).

Таблица № 11: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), interesting job

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 12: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността интересна работа и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.

	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.042	4.603		7.178	.001
emotionality*	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable:
emotionality

Таблица 12 онагледява коефициентите от приложената статистическа процедура линеен регресионен анализ и тяхната статистическа значимост.

Корелационния коефициент R представен в Таблица 13 ($R=0.753$), както и данните представени в таблица 15 показват зависимост между променливите красота на природата и изкуството (преживяване на прекрасното) и емоционалността на учителите. Тази връзка е правопрпорционална. Коефициентът на детерминация ($R\text{ Square} = 0.729$), т.е. зависимостта между променливите е 72.9% (Таблица 13)

Таблица № 13: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността красота на природата и изкуството (преживяване на прекрасното) и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.753 ^a	.700	.729	874.779

a. Predictors: (Constant), value beauty of nature and art (experiencing the beautiful)

Може да се приеме, че линейния регресионен модел е адекватен, като основание за това ни дава F-критерия на Фишер (23.367) (Таблица 14) и $p=0.001$.

Таблица № 14: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.

1	Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
	Residual	7438.999	118	61.517		
	Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), beauty of nature and art (experiencing the beautiful)

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 15: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността красота на природата и изкуството (преживяване на прекрасното) и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		

1	(Constant)	33.001	4.559		7.178	.001
	emotionality*	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable:
emotionality

При анализа на резултатите от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ се установи наличие на правопрпорционална зависимост между ценността любов и емоционалността на учителите (Таблица 16, Таблица 18) ($R=0.488$). R Square коефициентът на детерминация, представен в таблица 16 представя процентната зависимост между променливите т.е. зависимостта е 23,8 %, което означава, че има и други фактори, които оказват влияние (Таблица 16).

Таблица № 16: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността любов и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
-------	---	----------	-------------------	----------------------------

1	,488 ^a	,238	,231	9,583
---	-------------------	------	------	-------

a. Predictors: (Constant), value love

Таблица № 17: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	3379,407	1	3379,407	36,799	,000 ^a
Residual	10836,518	118	91,835		
Total	14215,925	119			

a. Predictors: (Constant), love

b. Dependent Variable:
emotionality

Анализът на резултатите от приложената статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) служи за установяване на адекватността на модела – в случая моделът е адекватен, като основание за това дава $p = 0,000$, което е по-малко от грешката алфа 0.005

Таблица № 18: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността любов и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	29,163	5,569		5,237	,000

value active life *	,468	,077	,488	6,066	,000
------------------------	------	------	------	-------	------

a. Dependent Variable:
emotionality

От резултатите представени в таблици 19, 20 и 21 се установи правопрпорционална зависимост между променливите материална обезпеченост и емоционалност на учителите ($R=0.433$) (Таблица 19, Таблица 21). Коефициентът на детерминация R Square е 0.187 т.е. зависимостта между променливите е 18.7 %, което означава, че има и други фактори, които оказват влияние. Може да се приеме че моделът е адекватен като основание за това ни дава $p=0.000$, което е по-малко от грешката алфа 0.005 (Таблица 20).

Таблица № 19: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността материална обезпеченост и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
-------	---	----------	-------------------	----------------------------

1	,433 ^a	,187	,180	8,457
---	-------------------	------	------	-------

a. Predictors: (Constant), value vital wisdom

Таблица № 20: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942,592	1	1942,592	27,163	,000 ^a
Residual	8438,999	118	71,517		
Total	10381,592	119			

a. Predictors: (Constant), value vital wisdom

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 21: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността материална обезпеченост и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33,042	4,603		7,178	,000
emotionality*	,363	,070	,433	5,212	,000

a. Dependent Variable: emotionality

При анализа на резултатите от коефициенти чрез приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ се установи, че регресионният модел е адекватен ($p < 0.001$) и зависимостта между ценността добри и верни приятели и емоционалността на учителите по скалата за изследване на самооценката (Модификация от

Карагъзов на Скалата на Рокич, модифицирана от Мутаfoва (Mutafova, 2007, p.197)) е правопрoпорционална ($R = 0.873$) (Таблица 22, Таблица 23, Таблица 24).

Таблица № 22: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността добри и верни приятели и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.873 ^a	.762	.749	874.779

a. Predictors: (Constant), good and faithful friends

Таблица № 23: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942.592	1	1942.592	27.163	.000 ^a
Residual	8438.999	118	71.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), good and faithful friends

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 24: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността добри и верни приятели и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.

	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.042	4.603		7.178	.000
emotionality*	.363	.070	.433	5.212	.000

a. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 25: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между обществено признание (уважение и приемане в обществото) и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.773 ^a	.700	.739	874.779

a. Predictors: (Constant), social recognition (respect and acceptance in society)

Анализът на резултатите показва стойността на корелационния коефициент R ($R=0.773$), т.е. връзката между двете променливи обществено признание (уважение и приемане в обществото) и емоционалността на учителите е правопрпорционална. Коефициентът на детерминация, представен в таблица ($R\text{ Square}=0.739$) показва 73.9% зависимост между променливите (Таблица 25).

Анализът на резултатите от приложената статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) може да се приеме, че модела е статистически значим, като основание за това ни дава Ф-критерияна Фишер (23.367) и съответния коефициент на значимост $p=0.001$ (Таблица 26).

Таблица № 26: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
-------	----------------	----	-------------	---	------

1	Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
	Residual	7438.999	118	61.517		
	Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), social recognition (respect and acceptance in society)

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 27: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между обществено признание (уважение и приемане в обществото) и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.042	4.603		7.178	.001

emotionalit y*	.363	.070	.433	5.212	.001
-------------------	------	------	------	-------	------

a. Dependent Variable: emotionality

Таблица 27 показва резултатите на коефициенти от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на правопрпорционална.

Таблица № 28: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността знания и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.753 ^a	.700	.729	874.779

a. Predictors: (Constant), value knowledge

В таблица 28, таблица 29, таблица 30 са онагледени резултатите на коефициенти от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на между ценността знания и емоционалността на учителите.

При анализа на резултатите от коефициенти чрез приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ се установи, че регресионният модел е адекватен ($p < 0.001$) (Таблица 29), както и че връзката между променливите е правопрпорционална (Таблица 28, таблица 30).

Таблица № 29: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), knowledge

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 30: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността знания и емоционалността на учителите .

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.001	4.559		7.178	.001
emotionality *	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: emotionality

Анализът на резултатите от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ прояви връзка между продуктивен живот-максимално използване на своите възможности и емоционалността на учителите

Представеният в таблица 31 корелационен коефициент R е 0.488, което демонстрира правопрпорционална зависимост между двете променливи (Таблица 33), а коефициентът на детерминация (R Square = 0.238) представя ниската процентна зависимост (23.8 %) между тях (Таблица 31).

Таблица № 31: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между продуктивен живот- максимално използване на своите възможности и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,488 ^a	,238	,231	9,583

a. Predictors: (Constant), value productive life (maximum usage of own capabilities)

Може да се приеме, че линейният регресионен модел е адекватен. Основание за това е равнището на значимост на F – критерия, - p (F) = 0.000 и е по – малко от грешката $\alpha = 0.05$, т.е. е установена връзка между променливите (Таблица 32).

Таблица № 32: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за

проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	3379,407	1	3379,407	36,799	,000 ^a
Residual	10836,518	118	91,835		
Total	14215,925	119			

a. Predictors: (Constant),
productive life (maximum usage
of own capabilities)

b. Dependent Variable:
emotionality

Таблица № 33: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между продуктивен живот- максимално използване на своите възможности и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	29,163	5,569		5,237	,000
value active life *	,468	,077	,488	6,066	,000

a. Dependent Variable: emotionality

Резултатите от приложената статистическа процедура линеен регресионен анализ за наличие на връзка между ценността развитие и емоционалността на учителите са онагледени с таблица 34, таблица 35 и таблица 36.

Връзката между променливите е правопрпорционална ($R=0.433$) (таблица 34, таблица 36). Коефициентът на детерминация $R\text{ Square} = 0.187$ показва, че зависимостта между променливите е 18.7 % , което означава, че има и други фактори, които оказват влияние (Таблица 34).

Може да се приеме, че моделът е адекватен, като основание за това дава стойността на $p(F) < .001$ по-малка от грешката алфа 0.05 (Таблица 35).

Таблица № 34: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността развитие и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.433 ^a	.187	.180	8.457

a. Predictors: (Constant), value development (constantly spending time)

Таблица № 35: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942,592	1	1942,592	27,163	,000 ^a

Residual	8438,999	118	71,517		
Total	10381,592	119			

a. Predictors: (Constant), value development (constantly spending time)

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 36: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността развитие и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	33,042	4,603		7,178	,000
	emotionality*	,363	,070	,433	5,212	,000

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33,042	4,603		7,178	,000
emotionality*	,363	,070	,433	5,212	,000

a. Dependent Variable: emotionality

Корелационния коефициент представен в таблица 37 $R=0.873$, както и данните представени в таблица 39 показват наличие на правопрпорционална зависимост между ценността свобода - самостоятелност и независимост и емоционалността на учителите. Зависимостта между променливите е 76.2% като основание за това ни дава стойността на коефициентът на детерминация, представен в таблица 37 ($R\text{ Square} = 0.762$).

Таблица № 37: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на

връзка между ценността свобода - самостоятелност и независимост и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.873 ^a	.762	.749	874.779

a. Predictors: (Constant), freedom (self-reliant and independence)

От представената стойност на равнището на значимост на F – критерия в таблица 38 ($p(F) < 0.001$) може да се приеме, че моделът е адекватен.

Таблица № 38: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942.592	1	1942.592	27.163	.000 ^a
Residual	8438.999	118	71.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), freedom (self-reliant and independence)

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 39: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността свобода - самостоятелност и независимост и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.

	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.042	4.603		7.178	.000
emotionalit y*	.363	.070	.433	5.212	.000

a. Dependent Variable: emotionality

В Таблица 39 са представени коефициентите от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ и тяхната статистическа зависимост.

Таблица № 40: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността щастлив семеен живот и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.773 ^a	.700	.739	874.779

a. Predictors: (Constant), happy family life

Анализът на резултатите показва стойността на $R=0.773$ т.е. връзката между двете променливи ценността щастлив семеен живот и емоционалността на учителите е правопрпорционална. От коефициентът на детерминация $R\text{ Square} = 0.739$ следва, че зависимостта между променливите е 73.9% (Таблица 40).

От анализът на резултатите представени в таблица 41 може да бъде прието, че моделът е статистически значим, като основание за това ни дава $p=0.001$, което е по-голямо от грешката алфа 0.005.

Таблица № 41: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), happy family life

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 42: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността щастлив семеен живот и емоционалността на учителите

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.

	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.042	4.603		7.178	.001
emotionality*	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable:
emotionality

Таблица 42 представя коефициентите на приложената статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ.

Таблица 43, таблица 44 и таблица 45 онагледяват резултатите от приложената статистическа процедура линеен регресионен анализ, при който се установи правопрпорционална връзка между ценността щастие за другите- за всички хора по света и емоционалността на учителите ($R=0.753$).

Реализираният анализ на резултатите демонстрира силна връзка между променливите, като основание за това ни дава коефициентът на детерминация $R\text{ Square}=0.729$ (зависимостта е 72.9%) (Таблица 43).

Таблица № 43: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността щастие за другите- за всички хора по света и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.753 ^a	.700	.729	874.779

a. Predictors: (Constant), value happiness for others (for all people around the world)

Представеният анализ на резултатите от приложената статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) служи за установяване на адекватността на модела – в случая моделът е адекватен, като основание за това дава $p = 0,001$, което е по-голямо от грешката алфа 0.005. (Таблица 44).

Таблица № 44: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a

Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), happiness for others (for all people around the world)

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 45: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността щастие за другите- за всички хора по света и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	33.001	4.559		7.178	.001
	emotionality*	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: emotionality

Таблица 45 показва резултатите на коефициенти от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на правопрпорционална връзка между ценността щастие за другите- за всички хора по света и емоционалността на учителите.

Таблица № 46: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността творчество- възможност за творческа дейност и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.773 ^a	.700	.739	874.779

a. Predictors: (Constant), creativity (an opportunity for creative activity)

От анализът на резултатите показани в таблица 46 и таблица 47 следва, че има правопрпорционална зависимост между ценността творчество- възможност за творческа дейност и емоционалността на учителите, като основание за това ни дават корелационния коефициент $R=0.773$ и коефициентите от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ.

R Square или коефициентът на детерминация равен на 0.739 показва 73.9% зависимост между променливите (Таблица 46).

Таблица № 47: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), creativity (an opportunity for creative activity)

b. Dependent Variable: emotionality

Представеният анализ на резултатите от приложената статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) служи за установяване на адекватността на модела – в случая моделът е адекватен, като основание за това дава $p = 0,001$, което е по-голямо от грешката алфа 0.005. (Таблица 47).

Таблица № 48: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността творчество- възможност за творческа дейност и емоционалността на учителите

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	33.042	4.603		7.178	.001
	emotionality*	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: emotionality

Таблица 48 онаглеждава коефициентите от проведената процедура и тяхната статистическа значимост.

Резултатите от приложената статистическа процедура линеен регресионен анализ са онагледени с таблица 49, таблица 50, и таблица 51.

Реализираният анализ на резултатите демонстрира силна връзка между ценността увереност в себе си и емоционалността на учителите. Корелационния коефициент R е 0.753 (Таблица 49), което показва правопрпорционална връзка между променливите, а коефициентът на детерминация R Square (R Square = 0.729), показва, че зависимостта е 72.9% (Таблица 49)

Таблица № 49: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността увереност в себе си и емоционалността на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.753 ^a	.700	.729	874.779

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.753 ^a	.700	.729	874.779

a. Predictors: (Constant), value beauty of nature and art (experiencing the beautiful)

Представеният анализ на резултатите от приложената статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) служи за установяване на адекватността на модела – в случая моделът е адекватен, като основание за това дава $p = 0,001$, което е по-голямо от грешката алфа 0.005. (Таблица 50).

Таблица № 50: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.

1	Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
	Residual	7438.999	118	61.517		
	Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), confidence in yourself (inner harmony, indiscipline)

b. Dependent Variable: emotionality

Таблица № 51: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността увереност в себе си и емоционалността на учителите.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	33.001	4.559		7.178	.001

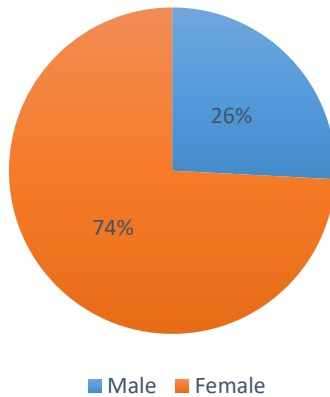
emotionalit y*	.363	.070	.433	5.212	.001
-------------------	------	------	------	-------	------

a. Dependent Variable:
emotionality

Таблица 51 показва резултатите на коефициенти от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на правопрпорционална връзка между променливите.

Доказа се хипотеза 1, т.е., че емоционалността и ценностите - активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода - самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си, са взаимосвързани.

Хипотеза 2 се доказва, т.е., че полът на учителите и емоционалността им са свързани.

Фигура. 2. Разпределение на изследваните лица по пол (в проценти)

Изследването е проведено с 31 мъже учители (26%) 89 жени учители (74%).

За доказване на хипотеза 2, т.е., че полът на учителите и емоционалността им са свързани е реализирана статистическата процедура Т-тест за две независими извадки (Independent Samples T-Test).

Проявените тенденции, свързани с равнището на съответни статистики са онагледени с таблица 52 и таблица 53.

Таблица 52: Резултати от дескриптивна статистика (брой, средно аритметични и стандартни отклонения) между емоционалността на изследваните учители и техния пол.

Group Statistics

	Gender	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Emotionality	Male	31	5.23	2.202	.470
	Female	89	6.79	2.570	.525

Таблица 53: Резултати от статистическата процедура Т-тест за две независими извадки (Independent Samples T-Test) относно наличие на статистическа зависимост между емоционалността на изследваните учители и техния пол.

Independent Samples Test

Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	

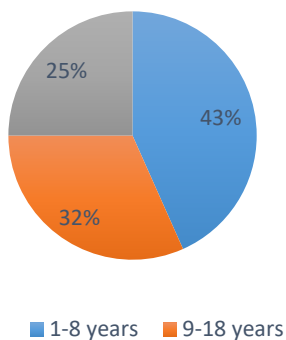
									Low er	Upp er
Emot- ionalit y	Equal variances assumed	.65 7	.00 0	1.79 6	44	.000	0.564	.709	- 1.99 3	.864
	Equal variances not assumed			1.80 2	43.81 4	.000	0.564	.704	- 1.98 4	.855

Анализът на резултатите от статистическата процедура Т-тест за две независими извадки (Independent Samples T-Test) относно наличие на статистическа зависимост между емоционалността на изследваните учители и техния пол прояви $p = 0.000$, т.е. правопрпорционална връзка (доказано наличие на зависимост) (таблица 52 и таблица 53). Това е в съответствие с теориите и изследванията на учителите, на емоционалността и ценностите (Изард, К., 1982; Пенчева, Е., 2006; Стоянова, С., 2010, 2011; Стоянова, С., Пенева, И., 2014; Мутафова, М., 2007, 2014, 2015).

За да се докаже хипотеза 3, т.е., че има взаимовръзка между професионалния опит на учителите и ценностите- активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение

и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си са свързани беше приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ.

Work Experience

Фиг. 3. Разпределение на анкетираните лица според техния опит в преподаването (в проценти)

Както е показано на фигура 3, 43% от участниците имат трудов стаж между 1 и 8 години, 32% между 9 до 18 и 25% имат между 9 до 15 години трудов стаж.

Зависимостта между променливите професионалния опит и ценността активен живот е право пропорционална, като тази зависимост е 33.8 %, което означава, че има и други фактори, които оказват влияние (Таблица 54, Таблица 55, Таблица 56)

Таблица № 54: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между професионалния опит и ценността активен живот.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,488 ^a	,338	,231	9,583

a. Predictors: (Constant), value active life

Може да се приеме, че линейния регресионен анализ е адекватен (Таблица 55)

Таблица № 55: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	3379,407	1	3379,407	36,799	,000 ^a
Residual	10836,518	118	91,835		
Total	14215,925	119			

a. Predictors: (Constant), value active life

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 56: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между професионалния опит и ценността активен живот.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.

	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	29,163	5,569		5,237	,000
value active life *	,468	,077	,488	6,066	,000

a. Dependent Variable: work experience

От представените в таблици 57, 58 и 59 резултати следва, че зависимостта между променливите жизнена мъдрост и професионалния опит е правопрпорционалната и е 29.9 %, което е индикация за наличие на други фактори, които оказват влияние.

Таблица № 57: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността жизнена мъдрост и професионалния опит.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,433 ^a	,299	,180	8,457

a. Predictors: (Constant), value vital wisdom

Таблица № 58: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942,592	1	1942,592	27,163	,000 ^a
Residual	8438,999	118	71,517		
Total	10381,592	119			

a. Predictors: (Constant), value vital wisdom

b. Dependent Variable: work experience

Може да се приеме, че линейният регресионен модел е адекватен. Основание за това е равнището на значимост на F – критерия, означено като p (F). То

има стойност $<.001$ и е по – малко от грешката $\alpha = 0.00$ (Таблица 58).

Таблица № 59: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността жизнена мъдрост и професионален опит на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33,042	4,603		7,178	,000
work experience *	,363	,070	,433	5,212	,000

a. Dependent Variable: work experience

Корелационния коефициент R е 0.873 , което показва, че връзката между променливите здраве и професионален опит е право пропорционална. Коефициентът на детерминация (R Square) е 0.762 ,

т.е. 76.2% е зависимостта между ценността здраве и професионалния опит на учителите (Таблица 60)

Таблица № 60: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността здраве и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.873 ^a	.762	.749	874.779

a. Predictors: (Constant), health

Линейният регресионен модел е адекватен, като основание за това е равнището на значимост p (F) = 0.00 (Таблице 61).

Таблица № 61: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942.592	1	1942.592	27.163	.000 ^a
Residual	8438.999	118	71.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), health

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 62: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността здраве и професионалния опит на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.042	4.603		7.178	.000
work experience *	.363	.070	.433	5.212	.000

a. Dependent Variable: work experience

Таблица № 63: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността интересна работа и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
-------	---	----------	-------------------	----------------------------

1	.773 ^a	.700	.739	874.779
---	-------------------	------	------	---------

a. Predictors: (Constant), interesting job

От анализа на резултатите показани в таблица 63 следва може да се направи заключение, че зависимостта между ценността интересна работа и професионалния опит на учителите е право пропорционална (Таблица 63).

Линейният регресионен модел е адекватен, а основание за това е равнището на значимост на F – критерия, означено като p (F) със стойност <.001 и е по – малко от грешката $\alpha = 0.05$ (Таблица 64)

Таблица № 64: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
-------	----------------	----	-------------	---	------

1	Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
	Residual	7438.999	118	61.517		
	Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), interesting job

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 65: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността интересна работа и професионалния опит на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		

1	(Constant)	33.042	4.603		7.178	.001
	work experience *	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: work experience

От анализа на резултатите представени в таблици 66,67 и 68 може да се направи приеме, че зависимостта между променливите красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното и професионалния опит на учителите е право пропорционална ($R=0.753$), а линейния регресионен модел е адекватен (Таблица 67)

Таблица № 66: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между красота на природата и изкуството-преживяване на прекрасното и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
-------	---	----------	-------------------	----------------------------

1	.753 ^a	.700	.729	874.779
---	-------------------	------	------	---------

a. Predictors: (Constant), value beauty of nature and art (experiencing the beautiful)

Таблица № 67: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), beauty of nature and art (experiencing the beautiful)

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 68: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното професионалния опит на учителите .

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.001	4.559		7.178	.001
emotionality*	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: work experience

Резултатите представени в таблица 69, таблица 70 и таблица 71 показват право пропорционална зависимост между променливите любов и професионален опит на учителите. Процентът на зависимост е 23.8 %, което показва, че има и други фактори, които оказват влияние на самооценката на изследваните лица.

Таблица № 69: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността любов и професионален опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,488 ^a	,238	,231	9,583

a. Predictors: (Constant), value love

Таблица № 70: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.

1	Regression	3379,407	1	3379,407	36,799	,000 ^a
	Residual	10836,518	118	91,835		
	Total	14215,925	119			

a. Predictors: (Constant), love

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 71: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между професионалния опит и ценността любов.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		

1	(Constant)	29,163	5,569		5,237	,000
	value					
	active life	,468	,077	,488	6,066	,000
	*					

a. Dependent Variable: work experience

От анализа на резултатите в таблици in tables 72, 73 и 74 се установи право пропорционална зависимост между променливите материална обезпеченост и професионален опит на учителите. Тази зависимост е слаба (18.7 %), което показва наличие на други фактори оказващи влияние върху самооценката на изследваните лица

Таблица № 72: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността материална обезпеченост и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,433 ^a	,187	,180	8,457

a. Predictors: (Constant), materially secured life

Таблица № 20: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942,592	1	1942,592	27,163	,000 ^a
Residual	8438,999	118	71,517		
Total	10381,592	119			

a. Predictors: (Constant),
materially secured life

b. Dependent Variable: work
experience

Таблица № 74: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността материална обезпеченост и професионалния опит на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33,042	4,603		7,178	,000
emotionality*	,363	,070	,433	5,212	,000

a. Dependent Variable: work experience

Корелационният коефициент $R = 0.873$ представен в таблица 75 означава, че има наличие на зависимост между ценността добри и верни приятели и професионалния опит на учителите. Тази зависимост е 76.2 % (Таблица 75)

Таблица № 75: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността добри и верни приятели и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.873 ^a	.762	.749	874.779

a. Predictors: (Constant), good and faithful friends

Линейният регресионен модел е адекватен, което следва от равнището на значимост на F – критерия (0.000) (Таблица 75).

Таблица № 75: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942.592	1	1942.592	27.163	.000 ^a
Residual	8438.999	118	71.517		

Total	10381.592	119			
-------	-----------	-----	--	--	--

a. Predictors: (Constant), good and faithful friends

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 76: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността добри и верни приятели и професионалния опит на учителите .

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	33.042	4.603		7.178	.000
	work experience *	.363	.070	.433	5.212	.000

a. Dependent Variable: work experience

Таблица № 77: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността обществено признание- уважение и приемане в обществото и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.773 ^a	.700	.739	874.779

a. Predictors: (Constant), social recognition (respect and acceptance in society)

От анализа на резултатите в таблици 77, 78 и 79 следва, че зависимостта между променливите ценността обществено признание- уважение и приемане в обществото и професионалния опит на учителите е 73.9 % и е правопрпорционална.

От равнището на значимост на F – критерия представен в таблица 78, може да се приеме, че линейният модел е адекватен.

Таблица № 78: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), social recognition (respect and acceptance in society)

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 79: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността обществено признание- уважение и приемане в обществото и професионалния опит на учителите .

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.042	4.603		7.178	.001
work experience *	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: work experience

От анализа на резултатите от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността знания и професионалния опит на учителите се установи наличие на право пропорционална зависимост между променливите. Зависимостта е 72.9 % (Таблица 80, 81, 82)

Таблица № 80: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността знания и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.753 ^a	.700	.729	874.779

a. Predictors: (Constant), value knowledge

От представените в таблица 81 резултати може да бъде направено заключението, че моделът е адекватен. Основание за това е равнището на значимост на F – критерия, означено като p (F). То има стойност <.001 и е по – малко от грешката $\alpha = 0.05$

Таблица № 81: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.

1	Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
	Residual	7438.999	118	61.517		
	Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), knowledge

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 82: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността знания професионалния опит на учителите .

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		

1	(Constant)	33.001	4.559		7.178	.001
	work experience *	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: work
experience

От представените резултати в таблици 84, 85 и 86, може да се направи заключение, че има правопрпорционална зависимост между променливите продуктивен живот- максимално използване на своите възможности и професионалния опит на учителите. Процентната зависимост е слаба (23.8%), което показва, че има и други фактори, които влияят на самооценката на изследваните лица. Може да се приеме, че линейният регресионен модел е адекватен, тъй като означено като r (F). То има стойност $<.001$ и е по – малко от грешката $\alpha = 0.05$.

Таблица № 84: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността продуктивен живот- максимално използване на своите възможности и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	,488 ^a	,238	,231	9,583

a. Predictors: (Constant), value productive life (maximum usage of own capabilities)

Таблица № 85: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	3379,407	1	3379,407	36,799	,000 ^a
	Residual	10836,518	118	91,835		
	Total	14215,925	119			

a. Predictors: (Constant), productive life (maximum usage of own capabilities)

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 85: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността продуктивен живот- максимално използване на своите възможности и професионалния опит на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	29,163	5,569		5,237	,000
value active life *	,468	,077	,488	6,066	,000

a. Dependent Variable: work experience

В следствие на резултатите от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността развитие и професионалния опит на учителите може представени в таблици 86, 87 и 88, може да се приеме, че връзката между променливите е

правопропорционална (18.7%), а моделът е адекватен.

Таблица № 86: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността развитие и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.433 ^a	.187	.180	8.457

a. Predictors: (Constant), value development (constantly spending time)

Таблица № 87: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.

1	Regression	1942,592	1	1942,592	27,163	,000 ^a
	Residual	8438,999	118	71,517		
	Total	10381,592	119			

a. Predictors: (Constant), value development (constantly spending time)

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 88: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността развитие и професионалния опит на учителите

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients	t	Sig.
-------	-----------------------------	---------------------------	---	------

	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33,042	4,603		7,178	,000
work experience *	,363	,070	,433	5,212	,000

a. Dependent Variable: work experience

От анализа на резултатите в таблици 89, 90, 91 следва, че зависимостта между променливите свобода-самостоятелност и независимост и професионалния опит на учителите е 76.2 % и тя е правопрпорционална, а моделът е адекватен.

Таблица № 89: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между променливите свобода-самостоятелност и независимост и професионалния опит на учителите

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.873 ^a	.762	.749	874.779

a. Predictors: (Constant), freedom (self-reliant and independence)

Таблица № 90: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1942.592	1	1942.592	27.163	.000 ^a
Residual	8438.999	118	71.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), freedom (self-reliant and independence)

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 91: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на

връзка между променливите свобода- самостоятелност и независимост и професионалния опит на учителите

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	33.042	4.603		7.178	.000
	work experience *	.363	.070	.433	5.212	.000

a. Dependent Variable: work experience

Таблица № 92: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между щастлив семеен живот и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
-------	---	----------	-------------------	----------------------------

1	.773 ^a	.700	.739	874.779
---	-------------------	------	------	---------

a. Predictors: (Constant), happy family life

От стойността на корелационния коефициент ($R=0.773$) и от представените резултати в таблици 92, 93 и 94 може да се приеме, че зависимостта между ценността щастлив семеен живот и професионалния опит на учителите е правопрпорционална (73.9 %), а представеният модел адекватен.

Таблица № 93: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), happy family life

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 94: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка щастлив семеен живот и професионалния опит на учителите.

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	33.042	4.603		7.178	.001
	work experience *	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: work experience

Корелационния коефициент представен в Таблица 95 ($R=0.753$) показва, че връзката между променливите щастие за другите- за всички хора по света и професионалния опит на учителите е правопрпорционална.

Тази връзка е 72.9%, а моделът може да се приеме за адекватен като основание за това е равнището на значимост на F – критерия, означено като p (F). То има стойност <.001 и е по – малко от грешката $\alpha = 0.05$ (Таблица 96).

Таблица № 95: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността щастие за другите- за всички хора по света и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.753 ^a	.700	.729	874.779

a. Predictors: (Constant), value happiness for others (for all people around the world)

Таблица № 96: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), happiness for others (for all people around the world)

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 97: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността щастие за другите- за всички хора по света и професионалния опит на учителите .

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.001	4.559		7.178	.001
work experience *	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: work experience

Таблица № 98: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността творчество- възможност за творческа дейност и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.773 ^a	.700	.739	874.779

a. Predictors: (Constant), creativity (an opportunity for creative activity)

От анализа на резултатите представени в таблици 98, 99 и 100 от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността творчество-възможност за творческа дейност и професионалния опит на учителите може да се приеме, че връзката между променливите е правопрпорционална, а моделът е адекватен.

Таблица № 99: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), creativity (an opportunity for creative activity)

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 100: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността творчество- възможност за творческа дейност и професионалния опит на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.042	4.603		7.178	.001
work experience *	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: work experience

От представените в таблици 101, 102 и 103 резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ се установява връзка между ценността увереност в себе си и

професионален опит на учителите- корелационният коефициент $R=0.753$ и може да се приеме, че връзката между променливите е право-пропорционална, а представеният модел е адекватен (p (F) има стойност $<.001$ и е по – малко от грешката $\alpha = 0.05$).

Таблица № 101: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността увереност в себе си и професионалния опит на учителите.

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.753 ^a	.700	.729	874.779

a. Predictors: (Constant), confidence in yourself (inner harmony, indiscipline)

Таблица № 102: Резултати от приложена статистическа процедура еднофакторен дисперсионен анализ (One Way ANOVA или F-критерий на Фишер) за проверка на адекватността на линейния регресионен модел.

ANOVA^b

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1 Regression	1842.592	1	1842.592	23.367	.001 ^a
Residual	7438.999	118	61.517		
Total	10381.592	119			

a. Predictors: (Constant), confidence in yourself (inner harmony, indiscipline)

b. Dependent Variable: work experience

Таблица № 103: Резултати от приложена статистическа процедура линеен регресионен анализ за установяване на връзка между ценността увереност в себе си и професионалния опит на учителите.

Coefficients^a

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	33.001	4.559		7.178	.001
work experience *	.363	.070	.433	5.212	.001

a. Dependent Variable: work experience

Изводи и препоръки за практиката

1. Потвърди се хипотеза 1, т.е., че степента на изразеност на емоционалността като личностно качество е взаимосвързана със степента на изразеност на ценностите - активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода-самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си, на учителя. Това е в съответствие с теориите и изследванията на учителите, на емоционалността и ценностите (Изард, К., 1982; Пенчева, Е., 2006; Стоянова, С., 2010, 2011; Стоянова, С., Пенева, И., 2014; Мутафова, М., 2007, 2014, 2015).
2. Полът на учителите и степента на изразеност на емоционалността им като личностно качество, са свързани, т.е., се потвърди хипотеза 2. Това е в съответствие с теориите и изследванията на учителите, на емоционалността и ценностите (Изард, К., 1982; Пенчева, Е., 2006; Стоянова, С., 2010, 2011; Стоянова, С., Пенева, И., 2014; Мутафова, М., 2007, 2014, 2015).

3. При анализа на резултатите се доказва хипотеза 3, т.е., че професионалният опит на учителите и степента на изразеност на емоционалността им като личностно качество, са свързани.

Препоръките за практиката са учителите да се включват в обучения за повишаване на квалификацията и в психологични тренинги за повишаване на ефективността им.

Приноси

1. Реализирано е актуално за образователната практика изследване на учителите– на степента на изразеност на емоционалността като личностно качество и на връзката със степента на изразеност на ценностите им- активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството-преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот-максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си, като предпоставка за ефективно взаимодействие с учениците.
2. В дисертационния труд се изследва степента на изразеност на емоционалността като качество на личността на учителите и връзката с пола им.
3. Реализирано е изследване на степента на изразеност на емоционалността като качество на личността на учителите и връзката с професионалния им опит, като предпоставка за професионалното им самоусъвършенстване.

Публикации по темата на дисертацията

1. Mutafova, M. & Diamantopoulou, Z. (2017). Views of the Value and Emotionality of the Teacher. Yearbook of Psychology Vol. 8/1. Blagoevgrad: University Press "Neofit Rilski", pp: 17-23.
2. Diamantopoulou, Z. (2018). Personality of the Teacher – Theories and Views. Yearbook of Psychology Vol. 9/1. Blagoevgrad: University Press "Neofit Rilski", pp: 166-179.
3. Diamantopoulou, Z. (2018). Views of the Emotionality of the teacher. PhD students' session. Blagoevgrad: University Press "N. Rilski".